

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: **ADGANG TIL Å DELTA VED ERASMUS MUNDUS-SØKNADER V-2011**

1. TILRÅDING

- "1. Styret gir Rektor fullmakt til å godkjenne følgende seks Erasmus Mundus-søknader med søknadsfrist 29. april 2011:
- a) *Erasmus Mundus Master Course (EMMC) in Applied Ethics (Master of Arts in Applied Ethics/MAE) ved Filosofisk institutt ved Det humanistiske fakultet. 2-årig masterprogram.*
Konsortiets samarbeidspartnere er foruten NTNU (v/ HF-fakultetet):
 - Universiteit Utrecht, Nederland. Konsortiets koordinatorinstitusjon.
 - Linköpings universitet, Sverige.
 - Universitetet i Stellenbosch, Sør-Afrika.
 - b) *Erasmus Mundus Joint Doctorate (EMJD) in Applied Ethics ved Filosofisk institutt ved Det humanistiske fakultet. 3-årig ph.d.-program.*
Konsortiets samarbeidspartnere er foruten NTNU (v/ HF-fakultetet):
 - Universitetet i Utrecht, Nederland. Konsortiets koordinatorinstitusjon.
 - Linköpings Universitet, Sverige.
 - Ruhr-Universität Bochum, Tyskland.
 - Eberhard-Karls-Universität Tübingen, Tyskland.
 - Université Catholique de Louvain, Belgia (ny (søknads-)deltaker).
 - c) *Erasmus Mundus - Choreomundus - International Master (of Arts) in Dance Knowledge, Practice and Heritage ved Institutt for musikk ved Det humanistiske fakultet. 2-årig masterprogram.*
Konsortiets samarbeidspartnere er foruten NTNU (v /HF-fakultetet):
 - Université Blaise Pascal – Clermont-Ferreaud, Frankrike.
 - Roehampton University, London, Storbritannie.
 - University of Szeged, Szeged, Ungarn.
 - d) *Erasmus Mundus Master of Science (MSc) in Wind Energy ved Institutt for elkraftteknikk ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk i samarbeid med Institutt for marin teknikk ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi. 2-årig masterprogram.*
Konsortiets samarbeidspartnerere er foruten NTNU (v/ IME, i samarbeid med IVT):
 - Delft University of Technology (TU-Delft), Nederland. Konsortiekoordinator.
 - Carl von Ossietzky University of Oldenburg, Tyskland.
 - Danish Technical University/DTU.
 - Leibniz Universität Hannover, Tyskland.

- e) *Erasmus Mundus Master of Science (MSc) in Advanced Supply Chain Management ved Institutt for produksjons- og kvalitetsteknikk ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologiledelse.*
2-årig masterprogram.
Konsortiets samarbeidspartnere er foruten NTNU (v/ IVT-fakultetet):
-Ecole Nationale Supérieure des Techniques Industrielles et des Mines de Nantes (EMN), Frankrike. Konsortie-koordinator.
-Universita di Bologna, Italia.
-University of Liverpool, Storbritannia.
-Clemson University, South Carolina, USA.
- f) *Erasmus Mundus Master of Science (MSc) in Coastal and Marine Engineering and Management (COMEM) ved Institutt for marin teknikk og Institutt for bygg, anlegg og transport ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologiledelse. 2-årig masterprogram.*
Konsortiets samarbeidspartnere er foruten NTNU (v/ IVT-fakultetet):
-Delft University of Technology (TU-Delft), Nederland. Konsortie-koordinator.
-Technical University of Catalunya, Barcelona, Spania.
-University of Southampton, Storbritannia.
-City University, London, Storbritannia.
- 2) *Styret forutsetter at opprettelsene av EM-masterprogrammene etter eventuell godkjenning i EU gjennomføres i henhold til føringene angående EM-programmer i Kravspesifikasjonen for bachelor- og masterprogrammer, der EM-føringer vedtatt i S-sak 23/07 er innarbeidet sammen med øvrige EM-føringer.*
- 3) *Når det gjelder ph.d.-EM-søknaden forutsettes det at denne ved eventuell imøtekommelse opprettes i henhold til føringene for ph.d.-fellesgrader, jf S-sak 83/08.*
- 4) *Det to-årige masterprogrammet i dansevitenskap (No-Ma-Da) ved HF-fakultet (Institutt for musikk)tillates omgjort til et internasjonalt, engelskspråklig masterprogram; Master of Arts in Dance Studies, fra og med studieåret 2011/2012. Tilbudet gis fortsatt som en NTNU-grad, men i fortsatt samarbeid med universitetene i København, Stockholm og Tampere. Omgjøringen forutsettes foretatt innenfor HF-fakultetets budsjettammer.”*
-

2. BAKGRUNN

2.1 Om Erasmus Mundus

De endelige søknadsdeltakelsene innen den eksterne EU-fristen 29. april 2011 skal etter fakultetenes anbefaling godkjennes og underskrives av Rektor på vegne av NTNU, og Styret vedtok i S-sak 23/07 som en generell ordning at det ”legges frem en samlet sak for Styret, i god tid før søknadsfristen, med planlagte søknader om deltakelse i fellesgrader via Erasmus Mundus eller andre godkjennings og -finansieringsordninger.”

Erasmus Mundus (EM) er et samarbeidsprogram for europeiske institusjoner på master- eller ph.d.-nivå, der universiteter og høyskoler går sammen i konsortier for å tilby et felles program og en felles grad. Hovedintensjonen er å styrke og fremme det europeiske utdanningsområdet, og kan vurderes

som EUs flaggskip innenfor høgre utdanning. Det kan også inngås samarbeid kun om enkeltemner på dette nivået, såkalte IPs (Intensive Programmes). Imøtekommelse av søknader om masterprogram og ph.d.-program innenfor EM-ordningen er et meget godt og synlig, internasjonalt kvalitetsstempel. Innvilgelsesandelen som har ligget stabilt på omkring 15 % illustrerer dette godt.

Samarbeidet må inkludere minst 3 utdanningsinstitusjoner fra 3 forskjellige land innenfor EU/EØS-området (konsortiet kan ikke bestå av institusjoner fra kun de 3 EØS-landa). Samarbeidet kan også inkludere institusjoner i tredje land, både som samarbeidspartnere og eventuelle assosierte partnere.

De samarbeidskonsortiene som får imøtekommet sin søknad mottar €30.000 (30.000 Euro) pr år i hele perioden som er på 5 år, dvs 3 opptak/6 år. Dette går til konsortiet som helhet ved konsortiets koordinatorinstitusjon, og fordelingen av disse midlene avgjøres i avtalen mellom alle konsortieinstitusjonene på samme måte som det i denne kan avklares nærmere om fordeling og dekning av ekstra administrasjonsutgifter direkte knyttet til EM-programmet. Studentene søker om opptak til EM-programmet til konsortiets koordinatorinstitusjon.

De samlede stipend- og reisetilskudd m.v. som gis kan utgjøre totalt inntil €24.000 pr år for tredje-landsstudenter, dvs studenter fra land utenfor EU/EØS-området. For studenter fra EU/EØS-området kan dette utgjøre inntil €12.000 pr år. Det kan tas tution fees pr student for inntil €2.000 pr semester for studenter fra innenfor EU/EØS-området, og for inntil €4 000 EU/EØS-området, dvs henholdsvis €4 000 og €8 000 pr studieår. Det er konsortiekoordinatorinstitusjonen som forestår også dette. Vi presiserer at NTNUs deltakelse i EM-programmer fortsatt vil måtte skje uten å bryte det norske gratisprinsippet i universitetsloven, som sier at statlige universiteter og høgskoler (norske) verken direkte eller indirekte kan kreve egenbetaling verken fra norske eller utenlandske studenter for ordinære utdanninger som fører fram til en grad eller yrkesutdanning. Dvs at NTNU ikke kan motta noe av egenbetalingsmidlene her, selv om stadig flere i de ulike samarbeidskonsortiene i henhold til sine respektive nasjonale lovgivninger har anledning til det om de ønsker det. Vi registrerer at det som følge av blant annet dette i diskusjoner har vært lansert av enkelte at det bør gås inn for å endre dette prinsippet, men vi vil selvsagt forholde oss lojalt til den en hver tid gjeldende nasjonale lovgivning på området og Kunnskapsdepartementet har som kjent for lengst gjort det klart at dette prinsippet gjelder også i denne forbindelse. En avtalt større andel av EUs årlige flate bidrag på € 30.000 kan kompensere for den manglende adgangen til å motta noen form for egenbetaling hos norske institusjoner, og i avtalen mellom samarbeidspartene kan sogar hele det årlige flate bidrag avtales tilkjent den norske partnerinstitusjonen.

For to år siden ble alle innvilgede EM-programmer med NTNU-deltakelse tildelt RO-midler fra Rektor. Det var opprinnelig tenkt at dette skulle skje også ved inneværende års budsjett, men vi har kommet fram til at dette kan samles opp til annet hvert år. Ved forrige tildeling var disse i størrelsesorden fra kr 100.000.- til 200.000.-, og det tas sikte på tilsvarende omfang ved neste tildelingsrunde. Dette vil da bety ved begynnelsen av 2012 når en også vet hvilke av våre nye EM-program søknader som eventuelt er blitt imøtekommet.

De ulike involverte deltakerinstitusjonene tilknyttet de forskjellige aktuelle programmene er også undergitt ulik nasjonal lovgivning med hensyn til hvor langt en er kommet når det gjelder anledning til å kunne tildele felles grader og ikke bare felles programmer. Ennå er ikke alle kommet like langt som Norge på dette området. Presset fra EU på dette området er imidlertid sterkt, og vi registrerer at dette harmoniseres stadig mer. I Norge og ved NTNU har vi altså allerede i henhold til vår nasjonale lovgivning på området anledning til å kunne tildele fellesgrader i form av felles vitnemål. Men det er naturlig nok den respektive nasjonale lovgivningen på dette området som våre forskjellige, aktuelle samarbeidspartnere er underlagt som vil være bestemmende for om kandidatene som følger

programmet får sin uteksaminering dokumentert i form av ett felles vitnemål (joint degree) eller i form av ett vitnemål fra hver av de samarbeidende institusjonene som studentene har avlagt eksamen hos (double degree or multiple degree) eller eventuelt i form av ett felles vitnemål samt ett vitnemål fra hver av de samarbeidende institusjonene som studenten har avlagt eksamen hos. Både EU og Kunnskapsdepartementet ønsker at ordningen med ett felles vitnemål velges dersom den nasjonale lovgivningen hos samtlige av partnerinstitusjonene tillater dette. Uansett vil det være snakk om fellesprogram, og NTNU velger å opprette disse fellesprogrammene som fellesgrader slik at anledningen til å kunne tildele ett vitnemål er gitt fra vår side fra og med opprettelsen av disse samarbeidsprogrammene.

For nærmere om Erasmus Mundus viser vi Senter for internasjonalisering av høyere utdanning/SIUs informasjonssider om ordningen som du finner [her](#). Videre viser vi til NTNUs kravspesifikasjonsføringer (av januar 2011) om EM som du finner [her](#), samt [her](#) når det gjelder noe nærmere mht ph.d.

2.2 De aktuelle søknader V-2011 med henblikk på eventuelle oppstarter H-2012

Vi har i år seks EM-søknadsdeltakelser, hvorav tre er fra HF-fakultetet og to er fra IVT-fakultetet samt en som fra IME-fakultetet i samarbeid med IVT-fakultetet. I tillegg til dette behandles samtidig en omgjørings sak ved HF-fakultetet med henblikk på 2011/2012.

2.2.1 HF-fakultetet: Tre EM-søknadsdeltakelser, samt en omgjørings søknad

Erasmus Mundus Master Course (EMMC) in Applied Ethics (Akronym "MAE")

MAE var et ett-årig EM-program som HF v/ Filosofisk institutt (FI) var med i, og hvis 5-årsperiode gikk ut V-2010. Programmet kjøres som Erasmus Mundus Brand Name i 2010/11 og 2011/12.

Det søkes nå som et nytt to-årig EM-program for en ny 5-årsperiode 2012/18 fra og med H-2012.

Konsortie-institusjoner i tillegg til NTNU er:

- Universiteit Utrecht, Nederland. *Konsortiets koordinatorinstitusjon.*
- Linköpings universitet, Sverige.
- Universitetet i Stellenbosch, Sør-Afrika.

Erasmus Mundus/EM Joint Doctorate in Applied Ethics:

Dette 3-årige Ph.D.-programmet ved HF v/ Filosofisk institutt fikk godkjent søknadsdeltakelse også i fjor, men konsortiesøknaden ble da ikke imøtekommet.

Konsortie-institusjoner i tillegg til NTNU er:

- Universitetet i Utrecht, Nederland. *Konsortiets koordinatorinstitusjon.*
- Linköpings Universitet, Sverige.
- Ruhr-Universität Bochum, Tyskland.
- Eberhard-Karls-Universität Tübingen, Tyskland.
- Université Catholique de Louvain, Belgia (ny (søknads-)deltaker).

Øvrige (assosierte) partnere:

- University of Stellenboch, Sør-Afrika.
- Case Western Reserve University, USA.
- Chulalongkorn University, Thailand.
- Charles Sturt University, Australia.

Erasmus Mundus - Choreomundus – International Master in Dance Knowledge, Practitice and Heritage:

For dette forslaget til to-årig EM-masterprogrammet v/ HF-Institutt for musikk søkes det nå for tredje gang. Det nådde nesten helt opp i fjor (første reserveliste), og en har godt håp om imøtekommelse nå.

Det vil ikke bli søkt nok en gang dersom denne ikke blir imøtekommet i år.

NTNU forslås her etter avtale mellom alle institusjonspartnerne som konsortiets koordinator-institusjon.

Konsortie-institusjoner i tillegg til NTNUer:

- Université Blaise Pascal – Clermond-Ferreand, Frankrike.
- Roehampton University, London, Storbritannia.
- University of Szeged, Szeged, Ungarn.

Det anføres her at kun Roehampton legger opp til å ta skolepenger ved Choreomundus-programmet, selv om også de øvrige samarbeidsinstitusjonene bortsett fra NTNU har adgang til det.

Omgjøring av eksisterende masterprogram i dansevitenenskap til internasjonalt program:

HF søker om omgjøring av sitt eksisterende ("nordiske") to-årige mastergradsprogram i dansevitenenskap (No-Ma-Da) ved Institutt for musikk til et to-årig internasjonalt, engelsk-språklig mastergradsprogram fra og med studieåret 2011/2012; *Master of Arts (MA) in Dance Studies*.

Dette er et felles programsamarbeid, men ikke felles grad. Det gis altså som en NTNU-grad, og intensjonen er at det fortsatt skal gjøre det. Samarbeidspartnerne vil som nå fortsatt være universitetene i henholdsvis København, Stockholm og Tampere. Dette er altså ikke en EM-søknad, men denne omgjøringen må vedtas nå med henblikk på studieåret 2011/2012. HF fikk tilbakemeldinger fra Rektoratet ved fjorårets porteføljerunder at de kunne gå videre med disse omgjøringsplanene, og det mer informasjon om forbehold igangsatt rekrutteringsvirksomhet i henhold til dette. Fakultetet framholder at omgjøringen foretas innenfor egne rammer.

2.2.2 IME-fakultetet: En EM-søknadsdeltakelse, i samarbeid med IVT-fakultetet

Erasmus Mundus – Master of Science (MSc) in Wind Energy

Dette er en ny søknad om et to-årig MSc-program fra IME-fakultetet ved Institutt for elkraftteknikk, og den fremmes i samarbeid med IVT-fakultetet ved Institutt for marin teknikk.

Konsortie-institusjoner i tillegg til NTNU er:

- Delft University of Technology (TU-Delft), Nederland. *Konsortie-koordinator*.
- Carl von Ossietzky University of Oldenburg, Tyskland.
- Danish Technical University/DTU.
- Leibniz Universität Hannover, Tyskland.

2.2.3 IVT-fakultetet: To EM-søknadsdeltakelser, samt en samarbeidsinvolvering med IME

Erasmus Mundus – Master of Science (MSc) in Advanced Supply Chain Management

Dette er en ny søknad om to-årig MSc-program fra IVT-fakultetet ved Institutt for produksjons- og kvalitetsteknikk (IPK).

Konsortie-institusjoner i tillegg til NTNU er:

- Ecole Nationale Supérieure des Techniques Industrielles et des Mines de Nantes (EMN), Frankrike. *Konsortie-koordinator*.
- Universita di Bologna, Italia.
- University of Liverpool, Storbritannia.
- Clemson University, South Carolina, USA.

Erasmus Mundus – Master of Science (MSc) n Coastal and Marine Engineering and Management (“COMEM”)

Dette er en søknad fra IVT-fakultetet ved Institutt for marin teknikk og Institutt for bygg, anlegg og transport om en videreføring i form av en ny femårsperiode av et EM-masterprogram hvis nåværende periode utløper V-2012.

Konsortie-institusjoner i tillegg til NTNU er:

- Delft University of Technology (TU-Delft), Nederland. *Konsortie-koordinator*.
- Technical University of Catalunya, Barcelona, Spania.
- University of Southampton, Storbritannia.
- City University, London, Storbritannia.

3. VURDERING

Vi har etter hvert fått på plass gode interne samarbeids- og forankringsrutiner for de årlige EM-søknadsrundene våre, og i denne sammenheng viser vi til de *vedlagte ekspedisjonene fra fakultetene inklusive de respektive utfylte kravspesifikasjoner samt øvrige vedlegg; se **vedleggslenkene** bakerst i notatet.*

Disse rutineene gjør prosessen mer ryddig. EM-tiltakene representerer en viktig del av vårt universitets samlede porteføljeutvikling. Alle søknadene er følgelig forankret i de respektive institutt- og fakultetsledelser, og Studieavdelingen (SA) ved Internasjonal seksjon og Studiedirektørens stab har bistått fagmiljøene og fakultetene underveis med søknadsarbeidet og vil også gjøre det fram til den endelige ferdigstillingen innen søknadsfristen 29.04.2011 da de endelige søknadsdokumentene skal godkjennes og underskrives av Rektor på vegne av NTNU. Senter for internasjonalisering i utdanningen (SIU) konsulteres også underveis og gir nyttige innspill i prosessen.

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) har fått seg forelagt årets EM-søknader innenfor teknologiområdet, og anbefaler alle de tre aktuelle søknadene innenfor dette studieområdet (jf bakerst i *vedleggslenken*).

Vi registrerer at det er stor grad av gjenbruk av emner slik intensjonen er ved EM-samarbeidsprosjekt der det nettopp er lagt opp til at samarbeidsinstitusjonene sammen skal komponere et kvalitativt sterkt tilbud ved å bygge på sine respektive styrker i etablerte fagmiljøer. I tilknytning til den kommende porteføljesamlesaken i juni er fakultetene blitt utfordret på å vurdere utviklingen av sine porteføljer i et helhetlig og langsiktig perspektiv, jfr Rektors brev av 13.01.11 først i *vedleggssamlelenken*. Og en naturlig del av dette vil være å se på forholdet mellom våre egne internasjonale masterprogram og tilstøtende EM-programdeltakelser.

De ønskede tiltakene samsvarer godt med både fakultetenes og NTNUs sentrale og strategiske intensjoner om økt internasjonalisering og forskningskopling. Alle EM-søknadene utarbeides og ferdigstilles i henhold til de gjeldende føringer fra EU, og alle de fem EM-søknadene på masternivået er tilfredsstillende utarbeidet og utfylt i samsvar med fordringene og vurderingene i vår oppdaterte kravspesifikasjon (slik det framgår av *vedleggslenkene*).

Et stadig viktigere kriterium ved innvilgelse av EM-søknader er strategisk institusjonsforankring. I forbindelse med vår kommunikasjon med SIU i tilknytning til årets EM-søknadsrunde har vi kommet fram til at vi i god tid før neste søknadsrunde vil legge opp til et internt erfaringsseminar ved NTNU, der SIU har sagt seg villig til å delta. SIU arrangerer årlige søkerorienteringsseminarer, der fokuset er på selve søknadsutformingen. Ved vårt eget opplegg ønsker vi imidlertid å fokusere mer på disse samarbeidstiltakene som en strategisk del av NTNUs samlede studieprogramporteføljeutvikling. Et sentralt spørsmål som må belyses i denne sammenheng er hvor mye ressurser som bør legges ned i dette omfattende søknadsarbeidet, og hvordan fakultetene vurderer denne ressursbruken i forhold til hva en får igjen. Dette både med hensyn til innvilgede og ikke innvilgede søknadsdeltakelser.

[Samle-lenke, der vedleggene følger i denne rekkefølgen:](#)

- Rektors invitasjons- og oppstartsekspedisjon av 13.01.2011
- Fakultetenes forslagsekspedisjoner inkl. utfylte kravspesifikasjoner m.v. i denne rekkefølgen:
 - HF-fakultetet (tre EM-søknadsdeltakelser samt ett omgjøringsforslag)
 - IME-fakultetet (en EM-søknadsdeltakelse, i samarbeid med IVT-fakultetet)
 - IVT-fakultetet (to EM-søknadsdeltakelser, samt en samarbeidsinvolvering med IME-fak.)
 - NT-fakultetet (ingen EM-søknadsdeltakelser)
 - FUS-anbefaling av EM-søknadsdeltakelsene innenfor teknologiområdet